

Liperin kunnan lausunto Pohjois-Karjalan työllisyysalueen talousarvioluonnoksesta 2025 ja palvelusuunnitelmasta 2025

Kunnanhallitus 21.10.2024 § 182

32/00.04.00/2023

Yleistä

Palvelusuunnitelma on hyvin laadittu, selkeä ja vastaa työllisyysalueen toiminnasta Pohjois-Karjalan kunnissa hyväksytyä järjestämissopimusta sekä -suunnitelmaa.

Työllisyydenhoidon uudistamisen tavoitteenmukainen ja tehokkaasti toimiva palvelurakenne muodostuu vasta ajan myötä, mutta ko. suunnitelma tarjoaa sille hyvät lähtökohdat ja puitteet tavoitteelliselle kehittämistyölle.

Toiminnalliset tavoitteet

Palvelusuunnitelmassa mainitut tavoitteet ovat sinänsä tarpeellisia ja kannatettavia, mutta vaikuttavuusnäkökulma voisi olla paremmin esillä. Esimerkiksi alkuhaastatteluiden tai yrityskontaktien mitattava lukumäärä itsessään ei kerro mitään toiminnan laadusta.

Päätavoitteissa tulee kiinnittää enemmän huomiota vaikkapa työnhakija-asiakkaiden etenemiseen työllistymispolullaan tai yrityskontakteista syntyneisiin ja täyttyneisiin työpaikkoihin suoritelukujen ohella.

Työllisyysalueen hallinto

Tekstissä mainitaan, että työllisyysalueeseen kuuluvia kuntia kuullaan ja osallistetaan palvelujen suunnittelussa ja toteutuksessa. Tässä yhteydessä ei kuitenkaan käy ilmi se, kuinka ja missä vaiheessa suunnittelua osallistaminen käytännössä toteutetaan ja millaiset käytännön vaikutusmahdollisuudet yksittäisellä kunnalla valittuihin linjauksiin omalla alueellaan on.

Samoin kuntien koordinoitirooli arjen työn järjestämisessä eri toimipisteissä jää hieman tulkinnanvaraiseksi. Siksi onkin syytä luoda erityisen vahva yhteisen tekemisen kulttuuri paikallisen johtamisen ja henkilöstön työn tueksi. Systemaattinen ja avoin tiedonvaihto tässä ”yhteisorganisaatiossa” on toiminnan onnistumisen edellytys.

Talous

Työllisyysalue joutuu valmistautumaan mittaviin määrärahalleikkauksiin niukkenevan talouden toimintaympäristössä tulevina vuosina. Jo työllisyysalueen toimintaa aloitettaessa olisi hyvä olla hahmoteltuna kuntien yhdessä työstämää talouden suunnitelmaa pidemmälle aikavälille. Näin erityisesti vuosien 2026-2027 osalta, joihin laskennallisten valtionosuuksien karsinnat erityisesti vaikuttavat.

Palvelut

Erityistä huomiota on syytä kiinnittää työllisyysalueen, hyvinvointialueen ja kuntien yhdyspintoihin siten, että lakisääteisten työllisyyspalvelujen, niitä tukevien sekä niitä täydentävien palvelujen kokonaisuus kykenee yhdessä tekemällä tavoitteelliseen työllisyystoimien kokonaisuuteen.

Vaikuttavuutta edistää sujuva keskinäinen tiedonvaihto ja siihen kytkeytyvä systemaattinen asiakasohjaus. Tällä on ratkaiseva merkitys työnhakija-asiakkaiden mahdollisimman nopeassa etenemisessä avoimille työmarkkinoille. Siten myös muut työllisyyden edistämisen verkoston tarjoamat palvelut on kyettävä kytkemään työllisyyden ekosysteemin aktiiviksi toimijoiksi.

Palvelujen tavoitettavuus, helppous ja selkeys sekä työnhakija- että työnantaja-asiakkaille on tärkeää varmistaa toimintoja uudistettaessa. Samoin on painotettava tarjottavien palvelujen tosiasiallista vaikuttavuutta niiden ollessa vain työkaluja työllistymisten tueksi ja osaavan työvoiman turvaamiseksi.

Palvelujen tuottamisen tapoja on syytä tarkastella kriittisesti. Sekä omissa että hankintojen kautta järjestettävissä palveluissa on punnittava niiden todellista tarvetta. Muun muassa ns. tulosperusteisten työllisyshankintojen kehittäminen Pohjois-Karjalan työllisyysalueella voisi olla yksi kannatettava tuottavuustoimi julkisen sektorin taloushaasteissa.

Palvelusuunnitelmassa esitellyt palvelukuvaukset luovat hyvän pohjan työllisyysalueen ja sen ekosysteemin toiminnalle, mutta lakisääteisiäkin työllisyyspalveluja tuotettaessa kannattaa kannustaa paitsi omaa henkilöstöä, myös koko kumppanuusverkostoa rohkeasti kokeilemaan uutta ja samalla annettava heille siihen käytännön mahdollisuuksia.

Lopuksi

TE-uudistus tarjoaa aidosti mahdollisuuksia palvelujen uudistamiselle, joten tärkeää on yhdessä etsiä entistä vaikuttavampia ratkaisuja

työmarkkinoiden kohtaannon haasteisiin. Kuntien erilaiset tilanteet on huomioitava muun muassa koskien työvoiman tai elinkeinojen rakennetta ja niistä seuraavia erilaisia palvelutarpeita.

Muutos haastaa meitä kaikkia eikä tuloksia voi odottaa heti, mutta ensisijaista on, että kuntien uudet mahdollisuudet työllisydenhoitoon hyödynnetään täysimääräisesti. Lopulta kyse on kuitenkin koko alueen elinvoiman ja hyvinvoinnin vahvistumisesta. Siinä jokaisella toimijalla on oma tärkeä roolinsa.

Valmistelija	Työllisyyspalveluvastaava
Esittelijä	Vs. kunnanjohtaja
Päätösehdotus	Liperin kunnanhallitus antaa yllä kuvatun lausunnon.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotus.
Ote	kirjaamo@joensuu.fi
Lisätietoja	vs. kunnanjohtaja, p. 050 464 6663